

**Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu**

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vladimíra Sládečka, soudce Jaromíra Jirsy a soudce zpravodaje Tomáše Lichovníka ve věci ústavní stížnosti **J. S.**, zastoupeného Miloslavem Krýslem, advokátem sídlem nám. Republiky 204/30, 301 14 Plzeň, **proti usnesení Okresního soudu v Domažlicích č. j. 0 Nt 714/2019-12 ze dne 11. 10. 2019 a usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 9 To 359/2019-28 ze dne 5. 11. 2019**, za účasti Okresního soudu v Domažlicích a Krajského soudu v Plzni jako účastníků řízení, takto:

I. Usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. 9 To 359/2019-28 ze dne 5. 11. 2019 bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Toto rozhodnutí se ruší.

III. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost odmítá.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Včasnou ústavní stížností, která i v ostatním splňuje podmínky stanovené zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených soudních rozhodnutí, a to zejména pro porušení čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“).

2. Z napadených rozhodnutí, jakož i vyžádaného soudního spisu, vedeného u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 0 Nt 714/2019, Ústavní soud zjistil, že proti stěžovateli je vedeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu poškození věřitele dle § 222 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku ve stádiu pokusu, spáchaného ve formě spolupachatelství. Dne 12. 9. 2019 byla Okresnímu státnímu zastupitelství v Domažlicích doručena žádost stěžovatele jako obviněného o bezplatnou obhajobu. Této žádosti příslušná státní zástupkyně nevyhověla, protože ji dle § 33 odst. 3 trestního řádu spolu se spisovým materiálem postoupila Okresnímu soudu v Domažlicích. Ten o žádosti stěžovatele následně rozhodl shora označeným usnesením tak, že mu nárok na bezplatnou obhajobu nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel stížnost, již Krajský soud v Plzni v záhlaví citovaným usnesením jako nedůvodnou zamítl.

II.

3. Stěžovatel v ústavní stížnosti uvedl, že soudy toliko spekulovaly o jeho majetkových poměrech v minulosti, ačkoli bylo jejich povinností vycházet při svém rozhodování výlučně z aktuální finanční situace obviněného. Stěžovatel dále namítl, že krajský soud rozhodoval o jeho stížnosti na základě neúplného spisového materiálu, neboť okresnímu soudu se nepodařilo otevřít přílohy k podané stížnosti v elektronické podobě, jež byly ve formátu PDF. Okresní soud se dle jeho názoru omezil pouze na úřední záznam a jeho samotného o tom nijak nezpravitl, čímž mu ani neumožnil možnost nápravy tohoto stavu. Tuto svoji argumentaci stěžovatel v ústavní stížnosti dále přiblížil.

III.

4. Okresní soud v Domažlicích ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že rozhodoval na základě podkladů, které měl v době rozhodování k dispozici. Informace o přílohách, které měly být k podání stěžovatele připojeny, se soudce dle svých slov dozvěděl až poté, co bylo ve věci rozhodnuto stížnostním soudem. Ve stejnou dobu získal i informaci o tom, že se mělo jednat o datové soubory, které nebylo možno programovým vybavením soudu otevřít a vytisknout, a proto nebyly předloženy jako součást spisového materiálu pro rozhodnutí o stížnosti stěžovatele. Nad rámec toho okresní soud doplnil, že stěžovatel obratem podal novou žádost, k níž opětovně připojil zmiňované přílohy již ve formě, v níž byly čitelné. O této žádosti pak rozhodoval jiný soudce Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 0 Nt 717/2019.

5. Krajský soud v Plzni ve svém vyjádření k ústavní stížnosti podotkl, že nemá k dispozici spisový materiál, a proto se nemůže k věci blíže vyslovit. Krajský soud v té souvislosti zcela odkázal na odůvodnění svého usnesení, zejména body 4, 7 a 8.

6. Ústavní soud k projednání a rozhodnutí o ústavní stížnosti nenařídil ústní jednání, neboť od něj neočekával další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

IV.

7. Ústavní soud zvážil argumentaci stěžovatele, obsah naříkaných soudních rozhodnutí i příslušný spisový materiál a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

8. Z obsahu předmětného soudního spisu je nepochybné, že stěžovatel podal proti napadenému usnesení okresního soudu včasnou stížnost, k níž přiložil celkem devět příloh. Z úředního záznamu vyhotoveného pracovníci podatelny na č. l. 15 plyne, že přílohy č. 5 až 9 nebylo možné otevřít a vytisknout, protože jsou ve formátu, který systém soudu údajně nepodporuje. Úřední záznam však obsahuje rovněž snímek obrazovky zachycující dialogové okno s hlášením počítačového programu Adobe Acrobat Reader DC, které uživatele informuje o tom, že ke správnému zobrazení otevíraného souboru (konkrétně přílohy č. 9) je vyžadováno stažení doplňkového balíčku písem, což lze učinit klepnutím na tlačítko OK v dialogovém okně. Ze záznamu o ověření elektronického podání na č. l. 22 dále vyplývá, že všechny soubory obsažené v datové zprávě vyhovují

technickým parametrům (velikost, formát a absence škodlivého kódu). Odtud je zřejmé, že stěžovatel ve skutečnosti dodržel technické požadavky kladené na přílohy k datové zprávě, včetně formátu (PDF), a že překážka ve skutečnosti spočívala nikoli v nepodporovaném formátu souborů tvořících přílohy, nýbrž v nedostačujícím programovém vybavení soudu.

9. Takovou překážku však bylo možno překlenout buď instalací nabízeného doplňku oprávněným pracovníkem soudu (správcem počítačové sítě), anebo bylo možné tuto skutečnost sdělit stěžovateli a dát mu možnost své elektronické podání dodatečně doplnit, kupříkladu v listinné formě. Okresní soud však nic z toho neučinil a stížnost stěžovatele poslal společně jen s částí příloh, které se mu podařilo zpracovat, krajskému soudu k rozhodnutí o stížnosti. Ostatně tuto skutečnost okresní soud potvrzuje ve svém nynějším vyjádření k ústavní stížnosti. Přitom dříve v odpovědi na výslovnou žádost stěžovatele, jenž po doručení rozhodnutí stížnostního soudu nahlédl do spisu a požadoval sdělit, proč krajskému soudu nebyly odeslány taktéž přílohy č. 5 – 9 (viz úřední záznam na č. l. 31), okresní soud bez dalšího uvedl, že spis byl spolu se stížností i připojenými přílohami předložen krajskému soudu k rozhodnutí.

10. Krajský soud tedy posléze rozhodl, aniž se seznámil, resp. mohl seznámit se všemi okolnostmi, na něž stěžovatel ve své stížnosti poukazoval. V důsledku toho ovšem bylo řízení o stížnosti zatíženo vadou, jež reálně mohla mít vliv na jeho výsledek. Uvedené pochybení okresního soudu tak zasáhlo do práva stěžovatele na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny. Za této situace je ovšem předčasný přezkum napadeného usnesení okresního soudu, neboť rozhodující je výsledek řízení jako celku. K tomu může dojít teprve po konečném a bezvadném rozhodnutí stížnostního soudu. Ústavní soud proto v této části ústavní stížnost odmítl za přiměřeného použití § 43 odst. 1 písm. e) zákona o Ústavním soudu. Na tom nic nemění ani to, že stěžovatel dle informací okresního soudu poté podal novou žádost, k níž opětovně připojil zmiňované přílohy, které již soud dokázal otevřít. Krajský soud samozřejmě při novém rozhodování vezme výsledek řízení o této pozdější žádosti v úvahu.

11. Ve světle řečeného tudíž Ústavní soud vyhověl ústavní stížnosti a přistoupil dle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu ke zrušení napadeného usnesení Krajského soudu v Plzni.

P o u č e n í: Proti nálezu Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 25. března 2020

Vladimír Sládeček v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Matulová